

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen päivitys

Maakuntahallitus 18.09.2023 § 131

Tiivistelmä

Uudenmaan liiton sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjetta on tarpeen ajantasaistaa lakimuutosten ja hyvän hallinnon edistämiseksi sekä käytännön tarpeiden johdosta. Ohjeella maakuntahallitus antaa järjestämisvastuunsa nojalla tarkempia määräyksiä sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja sopimushallinnan tavoitteista, järjestämisestä, seurannasta, vastuista ja raportoinnista sekä muusta liiton toiminnasta. Ilmoittajansuojelukanavaa sekä hyvän hallinnon toimeenpanoa koskevat määräykset on sisällytetty ohjeeseen uusina kohtina.

Selostus

Uudenmaan liiton sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjetta on tarpeen ajantasaistaa lakimuutosten ja hyvän hallinnon edistämiseksi sekä käytännön tarpeiden johdosta. Ohje perustuu maakuntavaltuuston kuntalain 14 § nojalla hyväksymiin kuntayhtymän sisäisen valvonnan perusteisiin sekä hallintosääntöön, joita ohje täydentää. Ohjeella maakuntahallitus antaa kuntalain 39 § mukaisen järjestämisvastuunsa nojalla tarkempia määräyksiä sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja sopimushallinnan tavoitteista, järjestämisestä, seurannasta, vastuista ja raportoinnista.

Oheessa määritellään myös liiton sisäisen tarkastamisen tehtävä, tilivelvollisten asema, taloudenhoidon, hankintojen sekä sopimustoiminnan suuntaviivat. Lisäksi siinä käsitellään tietohallinnon ja tietoturvan, EU-rahoitusohjelmien hallinnoinnin sekä Brysselin EU Officen toiminnan periaatelinjauksia sekä muita tehtävien hoitoon liittyviä asioita.

Kokonaan uusia asiakohtia päivitettävässä ohjeessa on kaksi. Ilmoittajansuojelua koskeva osuus perustuu ilmoittajansuojelulakiin (1171/2022), jonka tarkoituksena on suojella henkilöitä, jotka ilmoittavat rikoksista, rikkomuksista, väärinkäytöksistä tai muista teoista, joita on pidettävä Euroopan unionin tai kansallisten lakien rikkomisena. Liiton palveluna hankkima ilmoituskanava on ollut työ- ja virkasuhteessa olevien henkilöiden käytettävissä maaliskuun 2023 lopusta lukien.

Lisäksi ohjeeseen on sisällytetty uusi hyvää hallintoa ja toiminnan eettisyyttä sekä etujen vastaanottamista koskeva kohta. Ohjeessa korostetaan, ettei liiton toiminnassa sallita minkäänlaisia väärinkäytöksiä, vilpillistä tai muutoin epäeettistä toimintaa, eikä liiton omaisuutta tai varoja saa käyttää oman tai minkään muun intressipiirin edun tavoitteluun. Liiton toimintaan kuuluvat kaavoitus sekä julkiset hankinnat ovat yleisesti tunnustettuja hyvän hallinnon toteutumisen riskialueita kunnallishallinnossa.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjetta toimeenpannaan osaltaan maakuntajohtajan toimintatapa- ja muilla alempitaisoisilla ohjeilla kuten luottokortin käytön ohjeistuksella.

Asian tausta

Sisäinen valvonta on osa kuntayhtymän johtamisjärjestelmää ja päivittäistä johtamista. Valvonnan tarkoituksena on edistää organisaation tehokasta johtamista, riskienhallintaa ja toiminnan tuloksellisuuden sekä lain- ja

päätöstenmukaisuuden arviointia. Riskiehallinta on osa sisäistä valvontaa, jolla hallitaan toimintaa uhkaavia riskejä. Siihen kuuluu myös sopimushallinnan asianmukainen järjestäminen.

Kuntalain 14 § nojalla maakuntavaltuuston tulee päättää kuntayhtymän sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista. Lain 90 § nojalla valtuusto päättää hallintosäännössä myös sisäisestä valvonnasta, riskien sekä sopimusten hallinnasta. Lain 39 § nojalla maakuntahallituksen tulee huolehtia kuntayhtymän sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta. Tilintarkastajan tulee puolestaan lain 123 § nojalla tarkastaa, onko kuntayhtymän sisäinen valvonta ja riskienhallinta järjestetty asianmukaisesti.

Esittelijän päätösesitys:

Maakuntahallitus päättää yllä selostusosassa mainituin perusteluin

- hyväksyä esitetyn Uudenmaan liiton sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen tässä muodossa noudatettavaksi sekä todeta samalla, että maakuntahallitus palaa ohjeen täsmentämiseen lähikuukausina uuden maakuntajohtajan kanssa käytyjen keskustelujen jälkeen. Niissä on tavoitteena tarkastella mm. maakuntahallituksen ja myös johtavien viranhaltijoiden vastuuta ja roolia suhteessa maakuntavaltuuston päättämien vision ja strategisten tavoitteiden saavuttamiseen

Asian käsittely:

Asiasta käydyn keskustelun aikana hallituksen jäsen Ulla Kaukola esitti asian pöydällepanoa. Pöydällepanoehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätös:

Maakuntahallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä:

Va. maakuntajohtaja Juha Eskelinen

Lisätiedot:

Vastuujohtaja Inka Tikkanen
Asiantuntija Tero Suursalmi, Jukka Hynninen, Liisa Setälä

Maakuntahallitus 23.10.2023 § 148
428/00.03.01.00/2023

Tiivistelmä

Maakuntahallitukselle esitetään, että se päättää hyväksyä kokouksessa 18.9.2023 pöydällepanun Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen. Asiakirjaan ei ole tehty muutoksia hallituksen syyskuun kokouksen jälkeen. Oheismateriaaliksi on lisätty vertailutaulukko ehdotetuista päivityksistä.

Selostus

Uudenmaan liiton sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjetta on tarpeen ajantasaistaa lakimuutosten ja hyvän hallinnon edistämiseksi sekä käytännön tarpeiden johdosta. Ohjeella maakuntahallitus antaa järjestämisvastuunsa nojalla tarkempia määräyksiä sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja sopimushallinnan tavoitteista, järjestämisestä, seurannasta, vastuista ja raportoinnista sekä muusta liiton toiminnasta.

Ilmoittajansuojelukanavaa sekä hyvän hallinnon toimeenpanoa koskevat määräykset on sisällytetty ohjeeseen uusina kohtina.

Vuoden 2024 toiminta- ja taloussuunnitelman luonnosversioon, joka on tulossa maakuntahallituksen käsittelyyn marraskuun kokouksessa, on sisällytetty yhdeksi hallintoyksikön ensi vuoden toiminnan painopisteeksi *Kehitetään riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan täytäntöönpanoprosessia.*

Esittelijän päätösesitys:

Maakuntahallitus päättää yllä selostusosassa mainituin perusteluin

- hyväksyä esitetyn Uudenmaan liiton sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen tässä muodossa noudatettavaksi sekä
- todeta samalla, että maakuntahallitus palaa ohjeen täsmentämiseen lähikuukausina uuden maakuntajohtajan kanssa käytyjen keskustelujen jälkeen. Niissä on tavoitteena tarkastella mm. maakuntahallituksen ja myös johtavien viranhaltijoiden vastuuta ja roolia suhteessa maakuntavaltuuston päättämien vision ja strategisten tavoitteiden saavuttamiseen

Päätös:

Maakuntahallitus päätti esityksen mukaan.

Esittelijä:

Va. maakuntajohtaja Juha Eskelinen

Lisätiedot:

Vastuujohtaja Inka Tikkanen
Asiantuntija Tero Suursalmi, Jukka Hynninen, Liisa Setälä